

Almanya, ana vatan muharebesine başlıyor:

Hitler — Ateeeeş !..

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR,
SİYASİ, FİKİR, SANAT, MİZAH
MECMUASI

SAHİBİ:
Yusuf Ziya ORTAÇ

İDAREHANE

İstanbul, Ankara caddesi, No. 47
Telefon: 22129

ABONE
Türkiyenin her tarafı için:
Seneliği 1000, altı aylığı 500,
üç aylığı 250 kuruş.
Yabancı memleketlere: Seneliği
2000, altı aylığı 1000, üç aylığı
500 kuruş.

14 eylûl, 1944, perşembe

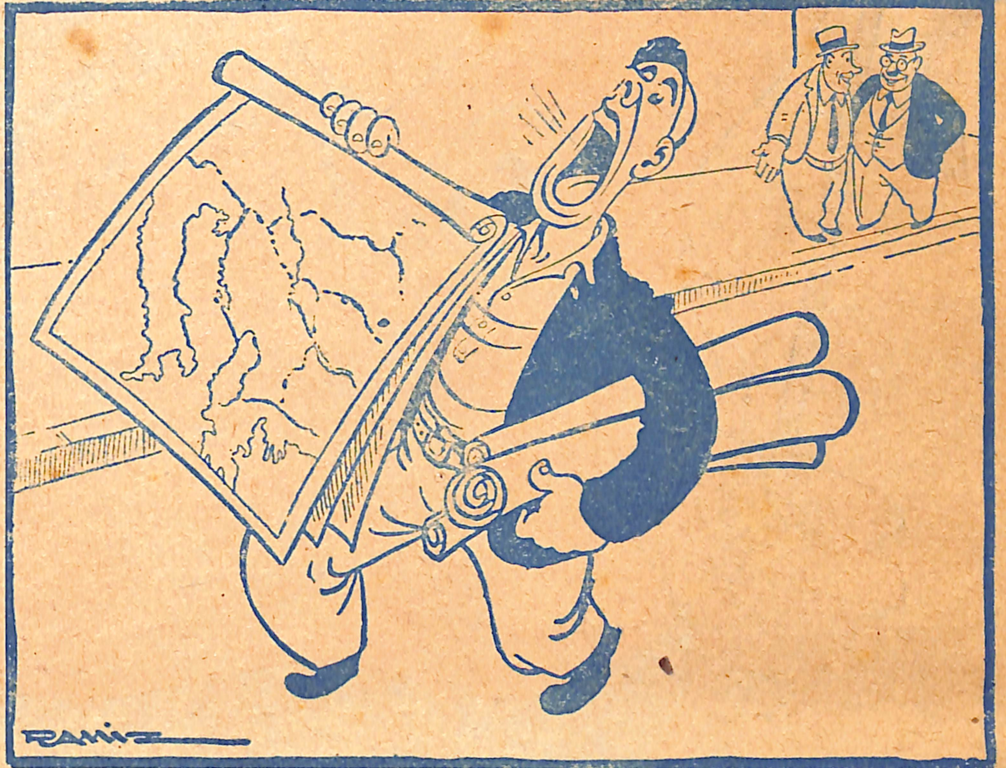
Sayı: 25

20 Kuruş

AKBABA

Sevgili okuyucularının Şeker bayramını bugünden kutlar.

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

Haritacı — Eeee.. Bugün var, yarın yok... Bugün var, yarın yok...
Seyirciler — Acaba hangi memleketin haritası ?!

— Yeni Sabah —

Neptun'daki âlim — (Şaşkın) Dünyaya bir şeyler olmuş, durmayıp yanıyor!

— Yeni Adam —

Bazı tüccarlara gelen ithalât eşyası bir saat içinde satılıp bitiyormuş — Gazeteler

Polis — Ne o, böyle sabah sabah dükkânın önünde kimi bekliyorsun ?..

Müşteri — İthalât eşyası gelmiş de, kaybolmadan alayım diye bekliyorum.

— Şaka —

HER HAFTA

Bir Kelime

Kelimeler canlıdır: Doğarlar, büyürler, ölürler!

"Uçak" gök yüzünü fethedeli, "melek" hayalimizin göklerinde bile kanad açamaz oldu.

Masallarımızın kahramanı "peri", mevkiini Micke Mouse'e bırakalı bir kaç yıl oluyor.

"Ahretlik", dudağı rujlu, tırnağı manikürlü asrî hizmetçinin elektrik süpürgesiyle hafızamızdan koğduğu köhne bir kelimedir.

Tıpkı bunlar gibi, dilimizde son günlerini yaşayan bir kelime daha var: Teşekkür!

Bir zamanlar, küçük büyüğe teşekkür ederdi. Hattâ büyük küçüğe!

Erkek kadına tesekkür ederdi. Hattâ kadın erkeğe!

Esnaf müşteriye teşekkür ederdi. Hattâ müşteri esnafa!

Şimdi bu kelime büsbütün unutulmak üzeredir:

Bir otomobilden iniyorsunuz. Kaç kuruş yazmış? Doksan. Zammile ne ediyor?.. Yüz seksen... Çıkarıp iki lira veriyorsunuz!

Şoför, kornaya basıp arabayı sürüyor:

— Cart caaart!..

İşte asrın teşekkürü!

Yer yüzündeki iktidar sandalyelerini bile birer baskınla zapteden bu hoyrat zihniyet, dileyelim ki, ikinci dünya harbiyle son nefesini versin ve yine eski nazik, efendi, çelebi insanlar devrine kavuşalım.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Hitlerin İspanyaya kaçacağını söyleniyor!

Gemisini kurtaramayan kaptan!

Sevgili Okuyucularımıza

Piyasada kâğıt kalmamıştır. Avrupadan ne zaman geleceği de bilinemez. Gözlerimiz, uzak bir ümidle Amerika yolunda. Elimizdeki kâğıdı idare edebilmek için, Akbabayı bazı haftalar 16, bazı haftalar 12 sahifa çıkarmağa mecburuz. Harpten evvel kilosu 11 kuruş olan kâğıdın bu gün 115 kuruş olduğunu söylersek, on misli artan kâğıt karşısında Akbabanın bu zarurî tedbirini umarız ki hoş görmek lûtfunda bulunursunuz.

OLAYLAR ALAYLAR

Okuyucularımızdan özür

Okuyucularımızdan özür dileriz. Hâdiseler hakkında fıkra yazmağa artık imkân kalmadı. Harb ve bilhassa Müttefikler o kadar hızla ilerliyor, Naziler öyle bir çeviklikle sıyrılıyor ki, yarım gün içinde bütün bir memleket kurtarılıyor, gizli diye ileri sürülen silâh turfa oluyor.

Ve esasen telgraf havadisleri şimdi artık fıkra mahiyetini aldı. Meselâ Nazilerin yeni bir silâh diye ortaya çıkaracakları denizaltı haberini veren telgraf haddi zatında eğlenceli bir fıkradır. Çünkü bu denizaltının hususiyeti, isminden de anlaşılacağı veçhile, uzun müddet denizin altında kalabilmesi imiş. Elbet te kalacak. Uçacak değil ya. Hem efendim, bu hâdiseyi yeni diye ileri sürmekte ne mâna var? Atlantik denizinde, bundan bir hayli evvel Müttefikler tarafından denizin altına indirilmiş nice Nazi denizaltı gemileri var ki, aradan seneler geçtiği halde hâlâ su üstüne çıkamamaktadır.

●

Hür başşehir

Müttefiklerin işgal ettikleri ilk Mihver başşehri Roma oldu, ikincisi Bükreş.

Müttefiklerin ilk kurtardıkları başşehir Paristi, ikincisi Brüksel.

Mihver tarafından henüz işgal altında bulunan Avrupada dokuz devlete ait dokuz başşehir var. Bunların tarih sırasiyle ne zaman işgal edildiklerini hatırlıyalım:

Prag 15 Mart 1939
Tiran 5 Nisan 1939
Varşova 27 Eylûl 1939
Kopenhag 9 Nisan 1940
Oslo 9 Nisan 1940
Lüksemburg 10 Mayıs 1940
Amsterdam 13 Mayıs 1940
Belgrad 13 Nisan 1941
Atina 27 Nisan 1941

Bu satırlar çıkana kadar, Müttefiklerin gidişine bakılırsa, belki de birkaç başşehir daha Nazilerden kurtarılmış olabilir.

●

Esir başşehir

Eski dünyada 36 başşehir vardır. Fakat yeni dünyada da bu başşehirlerin adlarını taşıyan bir çok yeni şehirler kurulmuştur. İşin garibi, Amerikada ayni hükûmet dahilinde meselâ Berlin ve Londra vardır ve araları 80 kilometre uzaklıktadır. Bir başka hükûmet dahilinde, birbirlerinden 200 kilometre mesafede bir Moskova ile bir Cenevre bulunuyor.

Bütün Amerikada 2 Amsterdam, 11 Atina, 7 Berlin, 3 Belgrad, 3 Halep, 1 Brüksel, 3 Dublin, 1 Kudüs, 12 Londra, 5 Lizbon, 6 Moskova, 3 Madrit; 10 Paris, 7 Roma; 1 Oslo, 1 Riga, 1 Stockholm, 8 Varşova ve 7 Viyana var.

Fakat eski veya yeni bütün dünyada bir tek Ankara var!

●

Şuna yok diyip çıksana

Berlinden gelen talebelerimizden biri, orada, muhtelif cephelere mekik dokur gibi gönderilen bir Alman tank subayından şu hikâyeyi duyduğunu anlatıyor:

— Ben Rus cephesinde iken, tayyarelerimizin İtalya cephesinde ve Fransada dövüştüklerini söylüyorlardı. Fransa cephesine gönderildim. Orada tayyarelerimizin İtalyada ve Rusyada olduklarını söylediler. İtalya cephesine gittim, bu sefer, tayyarelerimizin Rusyada ve Berlinde müdafaa harblerinde kullanıldığını izah ettiler. Şimdi Berlindeyim, tayyarelerimiz nerede diye soruyorum, bana ihtiyat kuvvet olarak saklıyoruz diyorlar.

Bu fıkra bize Bektaşinin bir kaba softaya verdiği cevabı hatırlattı: Şuna yok desene!

●

Harb ne zaman bitecek ?

Harbin bu sene sonuna kadar biteceğini iddia edenler var. Bunların başında istilâ kuvvetleri başkumandanı General Eisenhower geliyor ve diyor ki:

— Herkes vazifesini yapacak olursa, 1944 bitmeden harp bitecektir.

Bunu, başta Almanlar olduğu halde bütün dünya bekliyor. Fakat harbin bu sene biteceğine dair bir de hesap ileri sürüyorlar ve âdeta riyazî bir katiyletle isbat da ediyorlar. Şöyle ki:

Fransız ihtilâlinin tarihi	1789
Nazi ihtilâlinin tarihi	1918
Fark	129
Napoleon'un İmparator olduğu tarih	1804
Hitlerin Çansöliye olduğu tarih	1933
Fark	129
Napoleon'un Rusyaya taarruzu	1819
Buna meş'um farkı ilâve edelim	129
Hitlerin mağlûbiyeti tarihi	1944

Bakalım bu kâğıt üstündeki hesap hakikate uyacak mı?

Montgomery'nin sırrı

Elâlemeyn'den başlıyarak Fransa harbine kadar gösterdiği yararlıklardan Mareşal rütbesine yükseltilen İngiliz komutanlarından Montgomery'yi, İngiltere Başvekili Churchill meşhur Cromwell ile mukayese etmektedir.

Bu komutanın en büyük muvaffakıyeti, askerleri arasında çok sevilmesinden ileri gelmektedir. Mareşal Montgomery'nin kendisine göre prensipleri vardır. Bir defa, zaferden emin olmadıkça, yerinden bile kıpırdanmaz. Zaferi elde etmek için de, mütehassısların fikirlerine müracaat ettikten sonra asgarî bir ihtiyaç listesi hazırlar. Bunları ister ve tamamen gönderilene kadar bekler, harekete geçmez. Mareşal diyor ki:

— Karşı karşıya olan iki ordu askerlerinin yüzde doksan dokuzu ölümden korkar. Faakt kendisine meselenin ne olduğu izah edilen ve buna inandırılan asker, korkusuna pek ehemmiyet vermez, daha iyi düşünür ve daha iyi hareket eder. Heyecanı, korkusunu susturur.

Mareşal için hava kuvvetleri, piyadenin uçan topçularıdır. Onun için ordu bir âlet bir silâhtır. Bu silâhın muvaffakıyetle tatbiki için mâneviyatın sağlam olması şarttır. Mâneviyat, itimattan doğar fakat itimat, zafer neticesinde elde edilir.

Demek İngiliz Mareşalına göre, zafer, peşinen elde edilmek lâzımdır. Fakat bu bir sırdır, onu da yalnız kendisi biliyor:

— Bu sırrı, diyor, az kalsın Rommel de öğrenecekti. Fakat tam öğreneceği sırada, durmuyor, kaçıyordu. Bu müstait talebemi ebediyen kaybettiğime müteessifim!

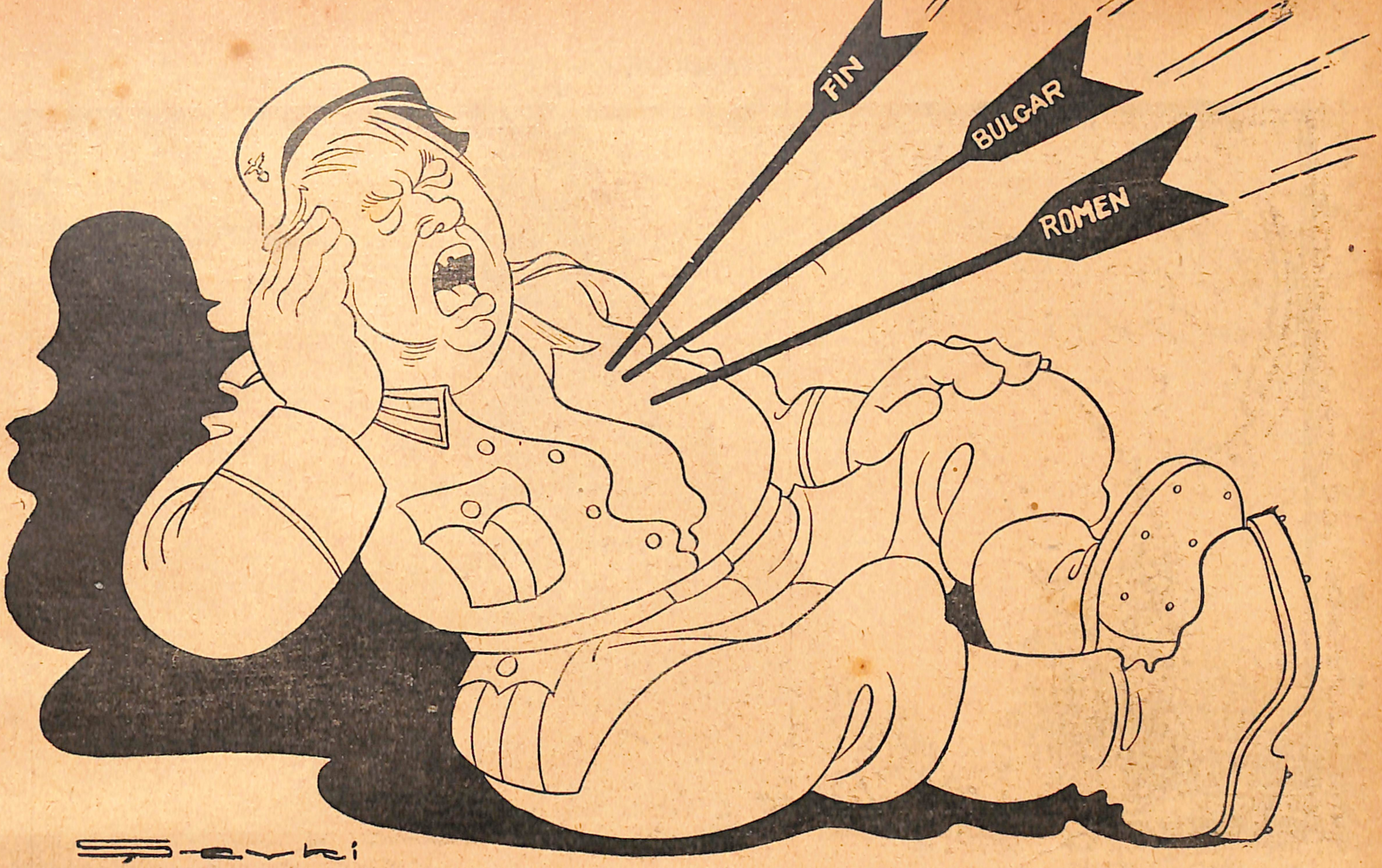
●

Saracoğlu'nun bir sözü

1939 da, harbin ilk aylarında Hariciye Vekili olan Saracoğlu bir Alman gazetesinin muhabirini kabul etmişti. Gazeteci, Balkan devletlerinden bazılarının Almanyanın hayat sahasında oynadığı rolden bahsederek Balkanların Almanyanın ciğerleri olduğunu ve nefes alması için lâzım bulunduğunu söylemişti.

Saraçoğlu ona:

— Fakat, dedi, başkasının ciğerleri ile nefes almağa ne mecburiyetiniz var?

Alman — Yâreme yâre açan yâr elidir,
Yâr elinden yüreğim yârelidir !

Meşhedinin Kasası!

Yazan: ERCÜMENT EKREM TALU

Meşhedi Cafere, o gün Mahmutpaşa yokuşunun alt başında tesadüf ettim. Telâşlı telâşlı, Sultanhamamına doğru gidiyordu. Hemen arkasından koşup yetiştim, elimi omuzuna dokundurdum:

— Nereye böyle, dostum?

Arkasına döndü. Beni görünce, yüzünde tatlı bir tebessüm belirdi:

— Özünü mene Hüda gönderiptir. Hoş gelmişsen ağa! dedi. Men de gedirem bir gasa almahlığa.

— Kasa mı alacaksın?

— Beli! Özün de menimle gelesen kin meni aldatmıyınlar.

Nasılsa, hiç bir işim yoktu. Birlikte yürüye yürüye, o civarda demir kasalar satan bir Musevinin mağazasına gittik.

Mağazanın sahibi Yomtov Meşhediyi tanıyormuş. Çok kullanılmış piyano tuşlarına benziyen sapsarı dişlerini meydana çıkaran bir tebessümle bizi karşıladı.

— Maşallah Cafer ağa! Sefa yeldin! Angi ruzyer esdi da bizi hatirladin?. Soyle bakalum ne yibi emrin var!

Meşhedi, gayet sağlam, aynı zamanda ucuz bir kasaya ihtiyacı olduğunu söyleyince, Yomtov:

— Na!.. Oyleysan bunu al!

Diye orada duran külüstür, eski tarzda, çivili bir kasa gösterdi. Meşhedi dudak büküyor, beğenmediğini anlatmak istiyordu.

Yomtov, ballandıra ballandıra malını senâ etmeğe başladı:

— Bu kasayı yordun mu? Bu, en salam İnyiliz malıdır, haliz müfliz! Ateşten da korkusu yok. Bunun tecrübesini Londrada yaptılar. İçerisine uç tane canlı horoz koymuşlar; sonra kasayı kapamışlar an an uç katlı bir evde, vermişler ateşi.. yermi dort saat yanmiş. Bir da çıkarmışlar kasayı, açmışlar kapısını ne yorsunlar?

— Horoslar pişmişti?..

— Ne pişti, be.. Ne soyluyorsun? Pişti olur mu?.. Uçu da sağ, başlamişlar otmeya! He he he he!..

Meşhedi her zamanki müstehzi tavriyle gülümsemeye başlamıştı.

— Hey peder suhte! dedi; mene bu hikâyeti ne diye söylirsen?. Menim, İranda bir gasam vardı. Anın içine beyle üç tene horos goyup, seççiz cün fırında yahmişem.. Gapisin açmişem..

Yomtov sordu:

— Ey? Horozlar oldu mu?

— Yoh! Hemmisi soğuhtan mürd olmuştu!.

Ercüment Ekrem Talû

Bayrâm Edelim!

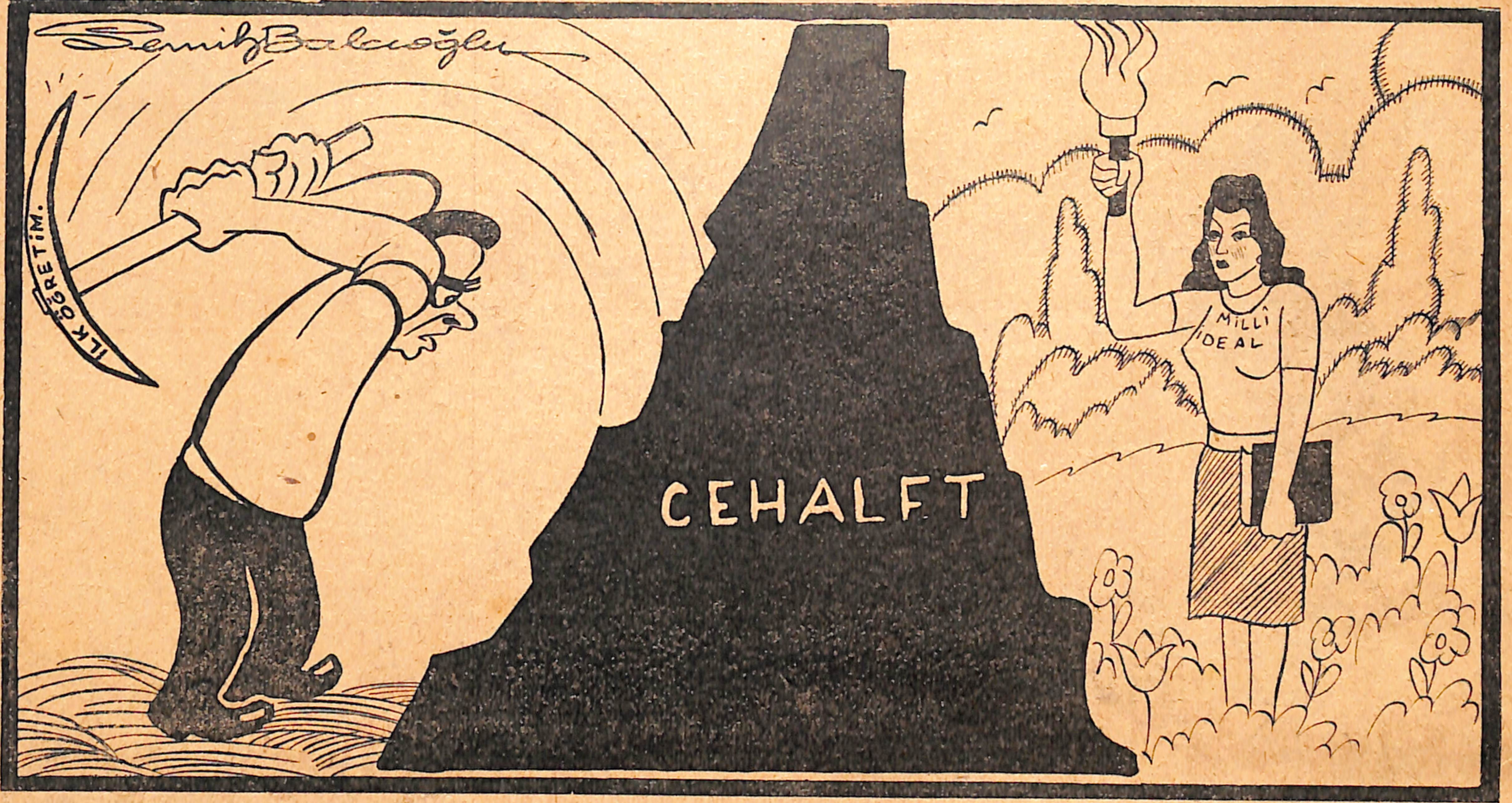
Geçti mâh-ı ramazan, üç gece bayrâm edelim!
Yetişir artık oruç, buseler ikrâm edelim!
Sine-i vasla çekip tâlii gel râm edelim!
Geçti mâh-i ramazan, üç geçe bayrâm edelim!

Şeb-i ömrümde benim doğ, geceler nûr olsun,
Câm-ı busenle senin Akbaba mahmur olsun,
Şu gönül adlı çocuk bir kere mesrur olsun,
Geçti mâh-ı ramazan, üç gece bayrâm edelim!

Çimdik

Allah kavuştursun!

Ferhad ile Şirin!

AYŞE ABLA

Yazan: Zahir Güvemli

Bir tesadüf, bu alelâde hayat hikâyesini anlatmama vesile oldu. Ben, tesadüften evvel, mazinin bir safhasından bahsedeceğim.

O zamanlar "Hasbel-vazife", Boğazın Karadeniz kıyısındaki köylerinden birinde bulunuyordum; bir balıkçı köyü idi burası.

Balıkçı köyü deyip de geçmeyiniz. O, bir âlemdir. Yüz ev kadar var mı idi bilmem? Köyün orta yerinde ulu çınarlar, çınar dibinde bir çeşme ve uzun, yüksek dallarda ağlar, ağlar, ağlar... Hepsi de kurutulmak, eskiyen mantarları değiştirilmek, sakatı varsa örülmek üzere asılmış, hazırlanmış... Yalnız bu ağların kokusu, nasıl bir yerde bulunduğunuzu hatırlatmağa yeterdi.

Bense, manzaraya doyamıyordum. Güneş, çınar yapraklarının aralarından süzülerek sarı toprağı yer yer aydınlatır, biraz da çeşmenin büyük hazinesinin üstünden kayarak ön kitabesini mail bir ışıkla nurlandırırdı. İhtiyar kadınlar, yalın ayak çocuklar, körpe kızlar testileriyle bu çeşmeden su almağa gelirler; su iplik gibi aktığı için de, epey bekliyerek gevezelik ederlerdi.

İşte o yârenliklere kulak misafiri olarak o sene balığın kıtlığını, esnafın kan ağladığını öğrendim. İhtiyar balıkçıların, eski kurtların ağzını bıçak açmıyordu. Kabahat hep dinamit kullanan, zıpkına güvenen gençlerdeydi. Zokayı yutturalım derlerken onlar yutmuşlardı işte.. Hükûmete telgraf çekilecek, bu işe çare aranacaktı. Yoksa, mevsim başında kurbanlar kesilmiyecek, kıyıda ölü birer deniz canavarı gibi yatan balıkçı kayıkları baş kenarlarından kanlı kurban etleri sallanarak suya indirilmiyecekti.

Çeşme meydanına bakan ve önüne üzeri ağaç atmalı tahta sıralar uzatılmış köy kahvesinin akümülâtörle işler radyosu bile söylemişti: İnsan kısmı, sahilde balık yiyerek yaşamalı. Mevsiminde avlamalı, mevsiminde beklemeli.

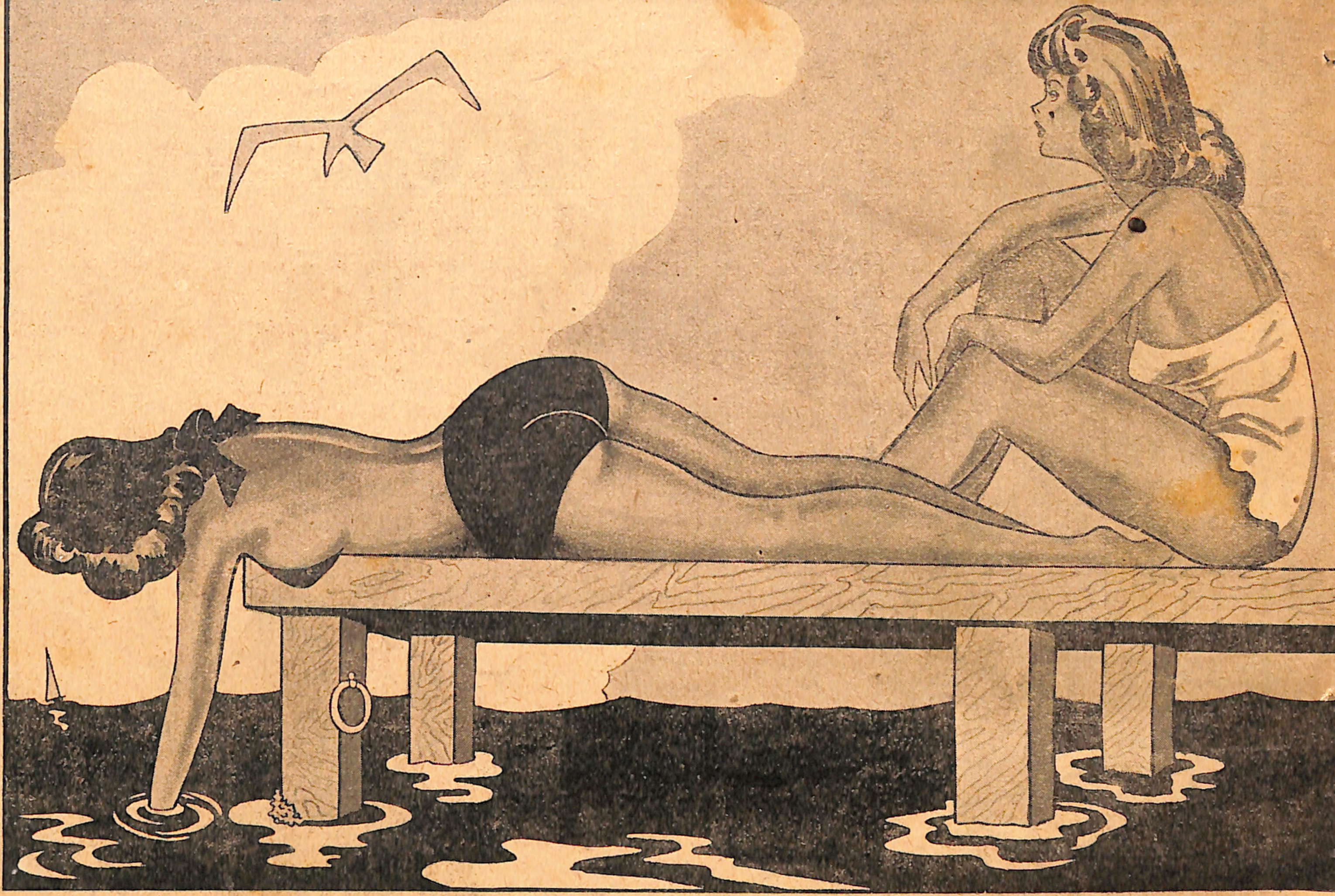
Radyo dedim de aklıma geldi. Bu köy, İstanbula üç buçuk saatlik yerdeydi amma, elektriği yoktu. O olmadıktan başka günlük gazeteler bile, Eskişehire vardıktan çok sonra bu köye gelirdi. O da muhtara bir gazete. Hepsi bu. Amma, köylünün gazete ile ne alış verişi var? Onun gazetesi gökyüzünde: Güneşe bakar okur, buluta bakar okur, yıldızların gökyüzüne serpilişine bakar ve ertesi günkü en can alacak havadisin özünü okur: Torik akını ne zaman? Dalyana ne zaman balık vuracak? Çapariye vakit var mı?

Bir taraftan, çınarların dallarında, ağlar, rüzgârın âhengine uyarak hafif hafif sallanırdı. Bu ağlar kadar şeffaf, onlar gibi ağır ağır salınarak su almağa çeşme başına gelen biri daha vardı: Ayşe abla.

Ayşe abla... Adı Ayşe.. Ablalığı bilmem kim takmış? Çünkü o zaman on ikisinde ya var, ya yoktu Fakat kendisinden dört yaş büyük ablasına ablalık ettiği, ona göz açtırmadığı, evin her işine koştuğu için bu adı takmışlardı her halde. Ayşe ablaların iki göz kulübeleriyle bir keçilerinden başka kimseleri yoktu. Babası doğduğundanberi şehre inmiyen, bir kere indikten sonra da bir daha geri dönmiyen Ali Camgözdü. Camgözlüğü bir gözünün görmemesindendi derler. Sonra anneleri onlar küçükken ölmüş. Ayşe abla bütün bu işleri hayal meyal hatırlıyor. Annesi güzel kadınmış. Kendi gibi sarı saçlı, mavi gözlü imiş: Gün doğusunda gök nasıl açık, soluk mavi ise Ayşe ablanın anasının gözleri de öyleymiş işte..

Kızcağız bunları, kimbilir kaçıncı defa, bana anlatırken gözleri doluyordu. Ana hasreti başka olur. Ayşe abla, saçlarını ortadan ayırır, iki örgü yapar, tomur to-

Şevki

— Nişan yüzüğümü düşürdüm...
— Beyhude arama.. Git pilâjda bir yenisini bul !..

çıplak topuklarını yere vurararak çeşme başından uzaklaşırdı.

Ablası, Ayşe abla kadar zeki ve güzel bir kız değildi. Zaten çokluk ortalıkta görünmezdi de. Sokağa ne haddine yalnız çıksın? Alimallah Ayşe abla etlerini çürütür. O daha büyük, daha etli canlı, daha beyaz, kaşı gözü daha muntazam olduğu için köyde gelinlik kız nazariyle bakılıyordu kendisine. Çokluk meydanda görülmemesi daha hoşa gidiyordu. Ayşe ablaya sorarsanız tembelin, miskinin biriydi. Yalnız aklı fikri oynaşta. Bereket versin Ayşe ablaya. O, ablasına baskı. Zor topuz evde oturtur, yarın öbür gün benden evvel evlenir nasıl olsa, büyüktür, ev işleri öğrensin diye sık boğaz ederdi.

Günler günleri kovaladı. Ben 'Hasbel vazife" köyden ayrıldım. Balıkçı köyü amma, bambaşka bir âlem. İstanbulun burnunun dibinde, fakat tamamen meçhul bir yer. Fırsat düştükçe gitmek karariyle ayrıldığım halde, yıllarca bir daha oralara ayak basamadım. Şimdi kimbilir ne hallere girmiştir? Çeşme mutlaka daha harap olmuş, ağlar daha eskimiştir. Balık mevsiminde kurbanlar kesiliyor mu dersiniz?

***

— Selma ile nişanlıyım. Neclâ ile de sözlü...
— Ne o?.. İzdivaçta Bulgar siyaseti mi güdüyorsun?..

Koca yaz geçti de, bu sene tam bir tatil yapamadım. Hiç olmazsa bol bol denize gireyim diyordum. O da olmadı bir türlü.

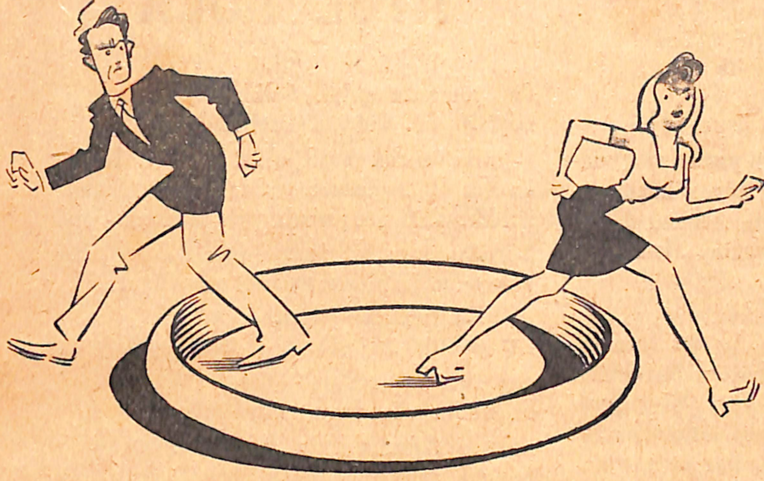
Mevsim sonu geldi. Plâjlar hâlâ kalabalık, fakat ne olmuş oralara kuzum? Geçen hafta arkadaşlarla hep birlikte semtin plâjına gittik. İstanbulun aşağı yukarı en lüks plâjı demektir. İnsanlarını bir türlü tanıyamadım. Gözüm tutmadı. Pazardı da ondan ihtimal. Bütün o bronz renkli kadınlar, patlıcan moru delikanlılar; yağlı yağsız erkekler... Neler.. neler.. Hep yabancı simalar.

Denizi görünce herkes bir tarafa dağıldı. Biz de iki arkadaş kumlara uzandık. Bir aralık, arkadaşım seslendi:

— Vay.. Salim bey.. Gel yahu, nerelerdesin... Gel gel de sana bir piyasa düşmanı takdim edeyim!.

Hesapça bu piyasa düşmanı ben olacaktım. Salim bey oturdu yanımıza. Hoş bir Karadeniz şivesiyle konuşuyor. Yağ ticareti yapıyormuş. Böyle adamların lâkırdısı hep alış veriş üstüne. Herif milyoner. Amma iyi kalbli olduğu da belli. Derken biraz sonra ültra - modern bir ka-

— *Sonu 10 uncu sayfada* —

NİŞAN YÜZÜĞÜ

AKBABA'nın Edebî kısa tefrikası No. 4

— Biliyorsun ki gebeyim. Yarın, sen baba, ben anne olacağız... Tavuklarım bile yumurtlamadıkları böyle bir yerde çocuk doğurmak tehlikesiz bir iş, çocuk büyütmek kolay bir mesele değil. Sana şimdiye kadar istediğin gibi itaat ettim. Bu çorak köyde, dünyasına küsmüş bir rahibe gibi yaşadım.. Annemden uzak, babamdan uzak, herkesten uzak.. Fakat, bütün bu uzaklıkların acısını unutturan bir şey var: Sana yakın olmak saadeti.. Ben, kalbimi doyuran bu saadetle şimdiye kadar iktifa ettim.. Bundan sonra da edeceksin dersen, gene ederim..

Ekremin, aylardanberi gizli bir hiddetle kilitli dudakları, yavaş yavaş, sıcak bir tebessümle yumuşuyor, gözleri, o eski çocuk gülümseyişile parlıyordu.

Süheylâ, bütün kadınlığını takınarak ona sokuldu. Altın başını, dizlerine koydu, ellerini avuçlarına aldı, gözleri gözlerinde yalvarır gibi mırıldandı:

— Razı oluyorsun, değil mi kocacığım?.. Beni tarla ortasında yavrulıyan inekler gibi, bu dağbaşında doğurtmıyacaksın, değil mi?

Ekrem, bir anda çeneleri kısılarak yerinden fırladı... Dizginini koparmış ürkek bir küheylân gibi burun deliklerinden soluyor, kişnemiye benziyen vahşi sesler çıkarıyordu..

— İstanbul ha?.. İstanbul... Hâlâ o rüyayı görüyorsun!.. Bu çorak köyden bir adım ayrılmıyacaksın. Bir adım!.. Tâ ki, uzun seneler, gönlündeki aşina hayalleri bile silip tanınmaz bir hale koyuncıya kadar.. Tâ ki, İstanbulun evleri, yolları, manzaraları bile hafızanda kayboluncıya kadar... Tâ ki, saçlarına aklar düşünciye, yüzünde buruşuklar derinleşinciye kadar... O zaman gideceğiz.. O zaman sana sevdiklerini ve sevdiklerine seni göstereceğim!.. Anlıyor musun?.. Sus. Bir kelime, bir söz söylersen seni boğarım...

— Sen delisin...

— Evet, deliyim!..

— Sen çıldırmışsın...

— Evet, çıldırdım!.. Kaltak, sen deli ettin.. Sen.. Sen çıldırttın, sen..

Süheylânın gözlerinde bir şimşek yandı söndü.. Kulaklarında bir yıldırım çatladı..

İnsafsız bir tokatla yere yıkılmıştı!

Süheylâyı bayıltan bu tokat, Ekremi ayıltmıştı. Evvelâ, yerde bir ipek kumaş yığını gibi cansız yatan bu perişan kadın vücuduna şaşkın şaşkın baktı, sonra iğildi, kollarını, bileklerini uğuşturdu, göğsünü açtı, saçlarını arkaya attı... Uğraştı, didindi.. Hayır, bir türlü kendine gelemiyordu.

O zaman, Ekrem, camı açtı, kafesi bürüyen kardan bir avuç alıp Süheylânın yüzüne serpti..

Beyaz parçalar yanaklarının kızıllığında eriyerek boynuna doğru ince dereciklerle aktıkça genç kadın uzun bir rüyadan uyanır gibi ağır ağır gözlerini aralıyor, kendine geliyordu...

Bir müddet, yarı baygın bir bakışla perde aralığından karanlıklara baktı, sonra ayak ucunda hıçkırıklarla sarsılan kocasına bir göz ucu bile atmadan kalktı, yatak odasına girdi, kapıyı sürmeledi...

***

Ayşe hanım dışarıda kopan bir sevinç çığlığile yerinden fırladı:

— Süheylâ... Yavrum...

— Anneciğim!..

Ana, kız koklaşmıya benziyen uzun bir öpüşme, öpüşmiye benziyen uzun bir koklaşmayla kucaklaştılar...

İkisi de ağlıyarak gülüyordu!

— Böyle habersiz, birdenbire nereden çıktın yavrum?.. İnsan, hiç olmazsa bir telgraf çeker... Ekrem nerede?.. Bir yere mi gitti?.

— Hepsini anlatırım anne.. Biraz nefes alayım...

Ayşe hanım, kirpiklerinin ucunda yanan pırıl pırıl yaşlarla kızına bakıyor, sevinçten yerinde duramıyordu.

— Babana da telgraf çekeriz, o da gelsin... Seni ne kadar özlemiştir..

Süheylâ, İstanbula yeni gelmiş bir köylü çocuğu gibi, elektriğe, tramvaya, abajura, her şeye şaşkın bir sevinçle bakıyordu.

Vücudunu tepeden tırnağa kadar kucaklıyan büyük bir ayna içinde kendisini, bir senelik hasretten sonra ilk defa doya doya seyretti.. Sonra, çatlak bir vazoda durmaktan rengi ve kokusu uçmuş, baygın bir çiçek gibi başı annesinin göğsünde kanapeye gömüldü:

— Şaştın, değil mi anneciğim.. Daha da şaşacaksın!

Ayşe hanım, parmaklarını, kızının altın saçlarına geçirdi, kurnaz gözlerle onun yeşil, esrarlı gözlerine baktı.

— Merak etmeğe başladım Süheylâ. Sende bir hal var?..

Süheylâ, onun kart ihtirası yüzünden çektiklerini bir an unutmuştu:

— Ben buraya yalnız geldim anne, dedi... Tek başıma. Ekremden habersiz..

— Ekremden habersiz mi?

— Evet, anne.. Kaçtım!

— Şaka ediyorsun, Süheylâ!.

— Şaka edecek halde miyim, anne?.. Dinle anlatayım..

Ayşe hanım, elini kızının saçlarından çekti, hayretle toplandı, karşı karşıya geçtiler.

— Ekremin, hiç te göründüğü gibi çıkmadığını biliyorsun. Bu, al yanaklı, kiraz dudaklı evvel zaman kızlarına benziyen mahcup genç, nedense, nikâhtan sonra bir yeniçeri rolü oynamak sevdasına düştü. Onun bu tavırlarını gördükçe bıyık takmış bir kadına varmış gibi rahatsız oluyordum! Ona, bu sahte erkekliğin gülünç olduğunu anlatmak için neler yapmadım.. İmkânı yok anlamıyordu... Serçe ovası denen bu kavruk memleketin ismini duyanlar, zanneder ki kuş sesleriyle şenlik yapan yemyeşil bir memlekettir.. Ne gezer!.. Kuru dağlarla çevrilmiş bu esmer köyde inekler koyun gibi ufalmış, koyunlar tavuk kadar küçülmüştür. İşte anne, bu kuş uçmaz, kervan geçmez köyde, bir sene, onun kahrını çektim... Halbuki, neler

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

ummuştum.. İlk önce, ürkek bir ceylân telâşiyle yüzüme bakamıyan bu genç, dağ başına çıkınca, mezbahadan kaçmış bir öküz gibi azgınlaştı.. Bu, sevgi değil, kıskançlık değil, nefret değil, bambaşka bir hayvanlıktı.. Ne istiyordu, niçin böyle yapıyordu? Anlıyamadım!.. İçimde, sevmek için aralanan kapılar birer birer kapandı.. Nihayet kendimi sevmek için hazırladığım bu adamdan nefret etmeğe başladım.. Artık, bir dağ tepesinde iki düşman gibi yaşıyorduk.. Fakat, kavgasız, gürültüsüz iki düşman.. Bu bir yastıkta geçen düşman hayatı, sakin, fırtınasız aylarca sürdü.. Bir gün, anladım ki gebeyim.. Bu haber, onu, esirinin bileğine bir kelepçe daha vurmuş kadar rahatlaştırdı, beni de, bir kelepçe daha vurulmuş kadar ezdi.. Sesim biraz daha kısılmış, boynum biraz daha bükülmüş, bekledim.. Aylar geçti.. Bir gece, soba başında oturuyorduk.. Sarı saçları alnına dökülmüş, yanakları bir çocuk yüzü gibi pembeleşmişti.. Bir an, sandım ki, kısık dudakları gülümsüyor, sert bakışları yumuşamış.. Kaç zamandır, ona aylvarmak için kelimelerini seçe seçe hazırladığım cümleleri söylemeğe başladım.

Süheylâ, o tokat gecesinin hâtırasını, hem kendisi ağlıyarak, hem annesini ağlatarak anlattı..

— O gece, sabaha kadar uyumadım.. Sabaha kadar düşündüm: Ne olursa olsun bu adamın elinden kaçacaktım.. Bu kararı verdikten sonra içim ferahladı. Gerçi, onun elinden kurtulmanın kolay olmadığını biliyordum. Fakat, nefretim her güçlüğü yenecek kadar kuvvetliydi.. Artık münasip fırsatı beklemeğe başladım. Ayrı yiyor, ayrı yatıyorduk. Ara sıra gözucuyla bakıyordum: Onda, beli kırılmış bir yılan bitkinliği vardı. Eskisi gibi diklenmiyor, eskisi gibi şahlanamıyordu. Amma, ne de olsa, gene yılandı, içi zehir dolu bir yılan.. Aradan ne kadar zaman geçti bilmem.. Bir sabah, erkenden jandarma kapımın önüne atını getirdi: Anladım, köyleri teftişe çıkıyordu. Böyle günlerde eve gece yarısı dönerdi.. Sevincimi hiç belli etmeden çıkmasını bekledim.. Kapı kapandı.. Nal sesleri uzaklaştı.. Perdenin aralığından gizlice baktım, karşı yamacı aşıyordu. Doğru musluğa koştum, gözlerimin sürmesini, dudaklarımın boyasını yıkadım.. Ayaklarıma, Fatma kadının kaba çoraplarını geçirdim, dokumadan eski bir minder örtüsü vardı, ona büründüm, paralarım, elmaslarım boynumda, bohçam koltuğumda, tek gözüm meydanda, yola çıktım.. Meğer insan, bir maksat uğruna giderse yorulmak bilmiyormuş.. Ter içinde, çamur içinde, saatlerce yürüdüm.. Yolda bir erkeğe rasgelince yüzümü arkaya dönüp yere çömeliyordum... Yanımdan tekerlekleri inim inim inliyen kağnılar, merkepli kadınlar geçiyordu.. Bir çeşmenin başında durdum, su dolduran şeytan bakışlı bir kızın bakracından bir kaç yudum içtim. Dokuma örtünün aralanan ucundan beyaz göğsümü görünce kızın gözleri ışıl ışıl yandı. Derhal toplanarak istasyonu sordum:

— Gı.. Çardaklıya çok va mı?..

Başını kaldırıp çenesile uzun yolu gösterdi:

— Şuracıkta!..

Durup dinlenmeksizin yarım saat daha yürüdüm. Nihayet, sarı boyalı küçük istasyon binası karşıma çıktı. Arkamı dönüp çıkınımı çözdüm, para çıkardım. Memur gişedeydi:

— İstanbula bi bilet kes..

Biletimi avucumda sımsıkı tutarak, bohçam koltuğumda, bir köşeye büzüldüm. Yüreğim, ökseye düşmüş kuş gibi çırpınıyor, aklımdan bin türlü fena ihtimaller geçiyordu.. Ya bir şey lâzım olur da eve dönerse, ya geliverirse diyordum. Dışarıda bir ayak sesi olsa, yanımdan biri geçse, birisi yüzüme baksa elim ayağım titriyordu.. Böyle ne kadar bekledim, bilmem.. Neden sonra, lokomotifin nefes nefese yaklaştığını gördüm.. Sevinçten gözlerim yaş içinde kaldı.. Kimse görmiyeceğini bilsem, kazanın terli sırtını okşıyacak, tekerlekleri öpecektim.. İlk işim, hemen kabineye girmek, orada ayağımdaki çarıkları, sırtımdaki dokumayı çıkarmak oldu. Bohçamı çözdüm, iskarpinlerimi, çarşafımı giydim, yavaşça çıkıp birinci mevki kompartımanlardan birine kuruldum. Tren alabildiğine gidiyordu.. Biraz sonra kontrol, zımbasını şakırdatarak geldi... Kaşlarını çatık, yüzüm asık, biletimi uzattım.. Gülümseyerek:

— Bu üçüncü mevki, dedi.

Hiç ciddiyetimi bozmadan, sanki biletimin üçüncü mevki olduğunu bilmiyormuşum gibi cevap verdim:

— Üçüncü mevki mi?. Zarar yok, yanlış almışım.. Farkını veririm...

Çantamı çıkardım, istediği parayı verdim.. Artık, tren Serçe ovasından uzaklaşıp İstanbula yaklaştıkça sinirlerim yatışıyor, içim rahatlaşıyordu. Böyle, her yarım saatte, kırk dakikada bir, küçük bir istasyonda beş on dakika duruyor, tekrar kalkıyorduk.. Akşam yaklaşıyordu.. İçimde, gölgeler koyulaştıkça garip bir ezginlik başladı.. Geceyi nasıl geçireceğimi düşünüyordum. Bir aralık, pencereden dışarı bakayım dedim. Hemen öteki pencerelerden sarkan salkım saçak kafalar sıritmağa başladı. Derhal geri çekildim.. Oturduğum yerden, kül yığmları, çimento yığınları gibi sıralanan çorak dağları seyre daldım.. Karanlık, perde perde iniyor, uzakları uzaklara bağlıyan telgraf direkleri, gölgeler içinde esmer birer hayalet gibi kayboluyordu. Zihnimden bin türlü şey geçirerek düşünürken, yavaş yavaş göz kapaklarımın ağırlaştığını, vücudumun gevşediğini hissediyordum... Bir sarsıntıyla gözlerimi açtığım zaman ortalığı kapkaranlık buldum. Saate baktım: Üç buçuk! Vücudum öyle ağrıyordu ki.. Camlar buğulanmıştı, mendilimle sildim. Dışarısı oldukça kalabalıktı, meğer Eskişehire gelmişiz..

— Arkası var —

AYŞE ABLA

(Baş tarafı 6 ıncı sayfada)

dın yanımıza geldi. Salim beyin karısı imiş, Nazan. Cidden güzel kadın.

Bir aralık nasıl oldu bilmem, Nazan hanımı eğlendirmek bana düştü. Yalnız kaldık. Yeni zenginimiz pek modern - stil. Karısını, kısa bir zaman için de olsa, henüz tanıdığı birine emanet edebiliyor.

Bu fırsattan istifade ederek Nazan hanımı bir iyi gözden geçirdim. Doğrusu yağ tüccarının dişine göre bir kuş. Galiba bütün vücudunu boyatmış. Kirpikler rimelli. Ağzının ruju kenarlarından bir parmak taşıyor.. Şakaklarına doğru göz çukurlarına top top mavi pat sürülmüş. Gözlere süzgün ve çekik bir ifade verilmiş. Fakat parmaklarındaki pırlantaları, bileklerindeki bileziklerin taşlarını tasvire imkân yok.

Kadın bana baktı baktı da en nihayet:

— Çok ihtiyarlamışsınız!.

Demedi mi? Şaşaladım; fakat üstelemedim. Havadan sudan konuştuk. Amma, tam mânasiyle havadan ve pek sudan. Yarabbi! Görünüşü her erkeğin yüreğine çarpıntı olacak kadar güzelken, bu kadın, konuşunca hiçliğin uçurumuna nasıl da tepesi aşağı yuvarlanıyordu. İşte zengin, işte şık giyinmiş (zira plâj kıyafeti en pahalı giyim şeklidir), işte çok güzel bir kadın.. Fakat nasıl da sonradan görme, nasıl bayağı, ne kadar iptidaî mahlûk...

Bir müddet sonra, Nazan:

— Beni tanımadınız mı?

Diye sordu.

— Hayır vallahi...

Dedim. Bir de yemin etmişim şaşkınlığımdan. Nereden aklıma gelir?

— Siz falan tarihte falanca köyde değil miydiniz?

— Evet!.

— Orada bir Ayşe abla yok muydu?

— Vardı.

— İşte ben onun ablası Nazlıyım!.

— ?!.

Parmağım ağzımda kaldı. Nazlıya bakın hele. Meğer haspa, köyden Salimle evlenmiş. Daha doğrusu Salim onu "İstanbula" kaçırmış. Eh... harb seneleri. Balıkçılıkla geçecek değil ya.. İşi yağ ticaretine dökmüş. Beş senede milyoner!

— Peki, dedim, ya Ayşe abla ne oldu?

Bütün o çeşmeler, ağlar, çınarlar hayalimde canlandı. Nazan, kırmızı ağzından taşan dudaklarını büktü. Adi bir omuz silkişle:

— Benden sonra, dedi, Ayşe ablayı da Kaz Ahmetle evlendirmişler!..

Zâhir GÜVENLİ

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız. Necati ismine dikkat.

Bahçekapı: SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

BU GÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 ŞENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir

İlân ve beyan ederim ki :
CİLD GIDASI OLAN
BU BİOCEL CİDDEN
ŞAYANI HAYRETTİR

Cildin yemek iktidarında olduğunu ispat ediyor.

Doktorum, bu hususi cild gıdasında mevcut olan Biocel'in büyük bir itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihsal edildiğini söyledi. Biocel cildin derinliklerine nüfuz ve genç, taze ve açık olmak için kendisine lâzım olan gıdayı temin eder. Meşhur bir Viyana üniversitesi profesörü tarafından keşfedilen bu BİOCEL (penbe renkteki) Tokalon Kremi terkibinde tam cild ensacını beslemek için icap eden miktarda mevcuttur. Akşamları yatmazdan evvel bu kremi ve sabahları da (beyaz renkteki) Tokalon Kremini kullanınız. Üç gün zarfında teninizin gayri saf maddelerinden, yüzünüzün zayıflamış ve gevşemiş adalelerinden kurtulmağa başladığını göreceksiniz. Viyana Üniversitesi hastanelerinin birinde Prof. Dr. Stejskal tarafından 55 ile 72 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübeler neticesinde yüz buruşukluklarının altı hafta zarfında kaybolduğu sabit olmuştur

Sahibi: Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı yer: İstanbul Halk matbaası

Üç dâhinin bir eseri:

Dost Görünen Düşman!

AKBABA yayını

Fiyatı 75 Kuruş

GÜLER YÜZLER!

— Bana, senin yüzün hiç gülmez diyenler, hele piyango çekilinceye kadar sabretsinler bakalım.. Talihim bir gülerse, yüzümün gülüp gülmediğini görürler!

Millî Piyango

yalnız millî kuvvetimizin değil, şahsî saadetimizin de kaynağıdır!

T. C. ZİRAAT BANKASI

ADEMİ İKTİDAR

ve

BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Her Eczanede bulunur

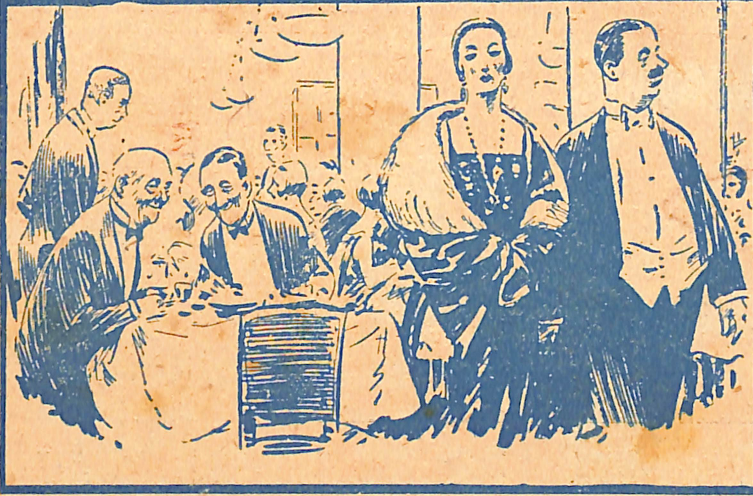
P. K. 1255

Reçete ile satılır.

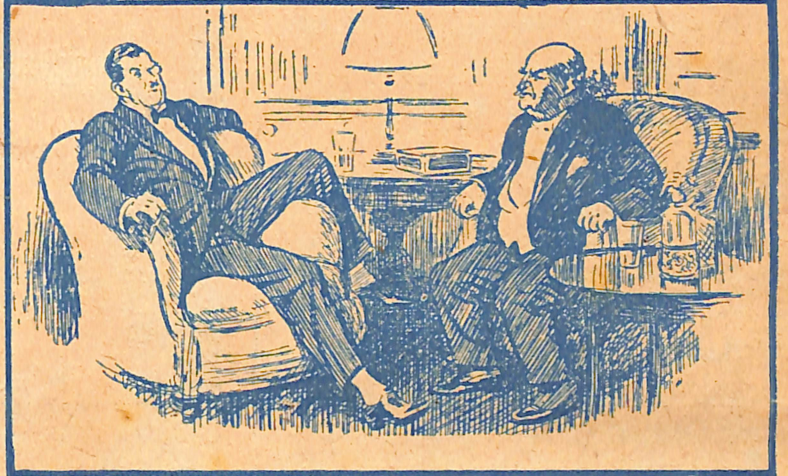
DÜNYA KARİKATÜRLERİ

— Eskiden bunun karısı güzel değildi. Şimdi nasıl oldu da böyle güzelleşti?

— Yenisini aldı da ondan!

— Dikkat ettin mi, Leylâ hanıma: "Maşallah kızınızla aynı yaşta görünüyorsunuz!„ diyince ne kadar memnun oldu...

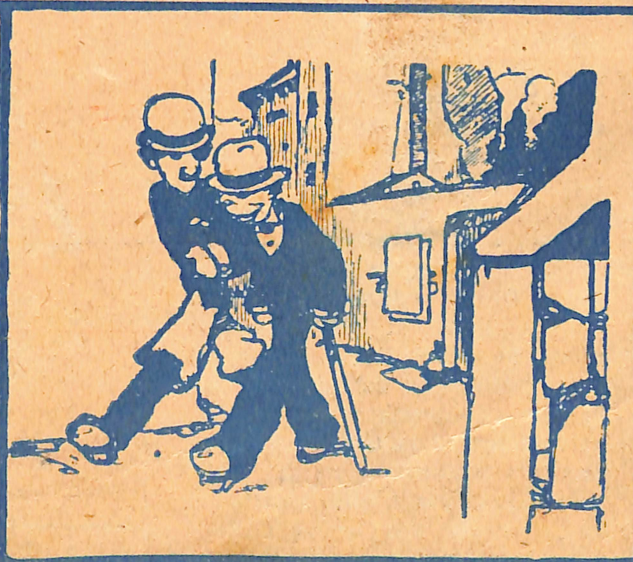
— Hayır, Leylâ hanıma dikkat edemedim, amma kızına dikkat ettim, rengi sapsarı kesildi!

— Karikatürlerinizin mevzuları kısmen nükteli, kısmen de başka yerde çıkmamış...

— İltifat buyuruyorsunuz...

— Fakat, nükteli olanlar başka yerlerde çıkmış, başka yerlerde çıkmamış olanlar da nükteli değil!

— Benim babam öldüğü zaman hiç kimseye on para borcu yoktu...

— Vah vah.. Çok vakitsiz ölmüş demek!

— Benimle evlenmek mi istiyorsunuz?.. Fakat sizinle tanışalı daha on dakika oldu...

— Zarar yok efendim, babanızı on senedir tanıyorum: Servetini sakladığı bankanın veznedarıyım!..